

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 4 frt. Negyed évre . . . 1 fr.
Fél évre . . . 2 frt. Egyes szám ára 3 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket úgy a kiadóhivatal, mint a Reiter-
ügynökség Budapesten jutányosan vesz fel.

A kiadásért felelős a szerkesztő:

HEGYI ANTAL.

SZERKESZTŐSEG:

Csongrád, Templomtér 91. szám, hová a lap szellemi
részét illető minden közlemény intézendő.
KIADÓHIVATAL:
Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizeté-
sek, hirdetések, közlemények intézendők.

Ki legyen a bíró?

A választások ideje a főszolgabíró által e hó 20-ára levén kintűzve, miután lapunk mult számában a tisztújításra vonatkozólag általánosságban elmondottuk nézeteinket és kifejtettük, hogy a jelen körülmények közt a bírói állásra kell helyoznunk a községi adminisztráció szempontját: nagyon is előtérbe lép ama fontos kérdés, kivel kellene hát a bírói állást betölteni?

Két név került forgalomba a bírói állásra vonatkozólag: az egyik Piroška Istváné, ki a közelmultban egy rövid cikluson viselte a bírói állást, a másik pedig Csemegi Antalé, ki mint polgármester és főszolgabíró, mondhatni, serdült kora óta a község és megye szolgálatában töltötte el életét.

Azon helyzetben van tehát a választó közönség, hogy mind a két jelöltet működéséből ismeri és így saját tapasztalatai alapján tud a két férfiú közt különbséget tenni.

Megvalljuk őszintén, hogy nekünk általánosságban idős Piroška István személye és képességei iránt

kifogásunk ugyan nincs: mindazáltal a jelen körülmények közt az ő személyével semmiképen sem kívánjuk a bírói széket betölteni; 1. mert korábbi működése idején a bírói tisztról minduntalan lemondott s így nem találjuk meg benne azt a szívós kitartást, mint a mai körülmények közt a bíró személyében mulhatatlanul meg kell követelnünk; 2. mert úgy hírlik, hogy ő Lantos Antal mostani II-od bírót ohajtja maga mellé újból II-od bírónak, pártunk pedig azt a Lantos Antalt, ki az országos képviselő választásnál, mint a személyazonosság igazolására kiküldött előljárási tag tulajdon szomszédját sem ismerte meg, mert velünk kívánt szavazni, s kinek itt nem jellemezhető tanuskodása miatt tizenhatsz polgártársunk fosztatott meg szavazati jogától, abban a II-od bírói székben semmiképen sem tűrheti; 3. mert őt főképen a pákuliczok ajánlják, mi pedig a pákuliczoknak még ajándékát sem kívánjuk elfogadni; 4. mert Piroška István nem a mi pártunk jelöltje és pedig azért, mivel eddigi nyilatkozatai és cselekedetei szerint inkább ellenfeleinkkel, mint sem velünk érzett és így nem

tekinthetjük őt oly mértékben a nép emberének, kire pártunk minden körülmények közt és minden eshetőséggel szemben számíthatna.

Már pedig lapunk mult számában rámutattunk arra, hogy a kit a bírói székbe ültetünk, annak okvetlenül a nép emberének kell lenni.

De meg ettől eltekintve is, Piroška Istvánt készség és gyakorlottság szempontjából nem tarthatjuk elég erősnek arra, hogy a velünk ellentétes alapon álló jegyzők működését a nép érdekeiben kellőképpen ellensúlyozni bírja s így oly férfura van szükségünk, ki pártunknak e tekintetben is biztosítékot képes nyújtani.

Ezen férfiut pedig Csemegi Antal személyében véljük föltalálhatni, ki már eddig is megbecsülhetetlen szolgálatokat tett pártunknak s barátjával, Szvoboda Ferenczezelegyütt, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a nép minden téren diadalmasan küzdött meg ellenfeleivel s zászlóját egyik győzelemtől a másikra vihette.

És merjük reményleni azt is, hogy ha az ő sok oldalú ismereteinek és gyakorlott tevékenységének megfelelő működési tér nyit-

TÁRCZA.

Virágot! Gyufát!

— Fővárosi rajz. —

(A „Tiszavidék” eredeti tárczája.)

(Folyt. és vége.)

— Hanem egyszer majdnem szerencsétlenül jártam: kis pajtásaimmal a testgyakorló-téren gyakoroltuk magunkat az ugrásban; két lécz szegére volt akasztva az ugró-zsinór, előtte volt a dobogó, amelyről ugorva átvettük magunkat a zsinóron. Én voltam a legügyesebb ugró s midőn reám került a sor, mindig távolabb huzattam a zsinórtól a dobogót; egyszer ugrani akarván, messziről neki szaladtam a dobogónak; már a dobogóra léptem, de az rosszszul volt föllálitva, megbillent és én lábfejemmel (bokámmal) a kemény deszkára zuhantam. Borzasztó szuró fájdalmat éreztem lábamban, menni egy lépésnyire sem voltam képes egymagamban, hanem kis társaim vezettek be a beteg-szobába. Ágyba kellett feküdnöm, eljött hozzám az orvos bácsi, azt mondta, hogy a bokám kifczamodott, megfogta a lábamat és nagy fájdalmak kö-

zött helyre igazgatta, azután deszkácskák közé szoritotta és bekötötte. Sokáig kellett az ágyban feküdnöm, míg nagy sokára egy lépést is tudtam tenni s mikor aztán segítség nélkül járnai birtam ismét: megfogadtam, hogy nem leszek többé ügyességemben elbizakodott!

— „Virágot! Gyufát!”

— Mikor aztán beteg-ágyamat odahagyhattam: ismét rendszeren jártam Kovács bácsi tanításait hallgatni; voltunk ott kis fiúk sokan, egyikünk kisebb, másikunk nagyobb s azt mondta a jó tanító bácsi, hogy mi mindannyian kis testvérek vagyunk és jó atyánk az Isten.

— „Virágot! Gyufát!”

— Így teltek a napok, midőn egy napon bejött hozzám az igazgató ur, jó magaviseletéért megdicsért, s azután 25 forintot adott át nekem, hogy ezzel, mint örökségemmel, (melyet, mint mondá: ismeretlen szüleim tettek mellém a pólyába — örökségül) kezdjek valami foglalatossághoz; ő a gyufaárulást tanácsolta nekem. Azután arra intett, hogy maradjak továbbra is becsületes, szeressem az Istent és tegyek embertársaimmal is annyi jót, amennyit tehe-

tek s imádkozzam odahagyott kis társaimért napoként! — Istenem! beh fájt a szívem, midőn játszótársaimtól bucsut kellett vennem, sirtak ők is velem együtt mindannyian. Így jöttem ki a leleczházból a nagy világba, így lettem én gyufaárus flu!

— „Virágot! Gyufát!”

— Szegény Károly! a te sorsod csakugyan szomorubb, mint az enyém, mert te még szüleidet sem ismeréd! De hát a lakásod hol van? — kérde a lányka résztvevő szívvvel a gyufaárus fiut.

— Reudes lakásom nincsen, — válaszolt a flu, szégyen-pir öntve el arcát e vallo-másnál — ma egyik jó ember enged meg, hogy udvara valamelyik szögletében éjjelre meghúzódjam, holnap meg a másik; de az is megtörténik sokszor, hogy mindenünne kizárva: az utca kemény kövezete a nyugvó-helyem.

— Nem, ezt többé nem engedhetem meg, hogy az én védelmezőm az éjeket szál-lás nélkül az utcán töltse! Ezután lakásod nálunk lesz s majd segít sz virágokat szed-nem; élelmézéséről sem kell többé magad-nak gondoskodnod: összetesszük keresmé-nyünket és a jó nagymama ellát abból min-

tatik, még a legközelebbi jövőben is nagy hasznára lesz népünknek, mert nála megyénk és községünk bajait s azokat a módokat, melyeken e bajok orvoslást nyerhetnek, senki jobban nem ismeri.

Azt is bizton állíthatjuk, hogy mozgalmunk megindulása óta állandóan a nép emberének tanusította magát s gavallérságának a legutóbbi főszolgabírói választásnál midőn őszinte sajnálkozásunk közt dr. Filó Tihánér javára visszalépett, oly szép jeleit adta, hogy azt az ellenzéknek nem lehet és nem szabad feledni.

Tudjuk ugyan, hogy Csemegi Antalnak személyes ellenségei sokan vannak, kik az ő becsületének romjain igyekeztek a hatalom polezaira fölkapaszkodni s kik maig sem szüntek meg azon munkálkodni, hogy őt fölfelé is, meg lefelé is minél népszerűtlenebbé tegyék.

De hát kérjük, melyik közéleti férfinak nincsenek a mai fölfordult állapotok között ellenségei? ki az közülünk, kiről minden rosszat el nem mondtak s kit ezerféleképpen be nem vádoltak volna, mint tették azt Csemegi Antallal?

Ne feledjük azonban, hogy Csemegi Antal szeplőtlen jellemére a legadázbabb és elkeseredettebb küzdelem sem volt képes csak egyetlen makulát sem rábizonyítani, pedig bizony megeselekedtek volna ellenei a bennük megnyilatkozó jó (?) szándék szerint, csak legkisebb ok és bizonyíték is lett volna kezükben.

Hibáink és gyarlóságaink lehetnek, meg vannak is mindnyájunknak, mert emberek vagyunk; hanem Csemegi Antalra még soha senki

ket étellel és a legszükségesebb ruházattal. Nemde, elfogadod ajánlatomat? — szolt a leánya kipirulva a lelkesültségtől.

— „Virágot! Gyufát!”

— Te végtelenül jó vagy, édes Róza! — e jótéteményedet sohasem fogom meghálálhatni — ajánlatodat elfogadom, — válaszolá a fiu nem kis öröm kifejezésével arcán és kék szemében.

— „Virágot! Gyufát! . . . „Virágot! Gyufát!”

És elfogyott a virág, el a gyufa is és a két kis árus elégúten távozott a nagymamához, ki nem is sejté, mily hosszú időre visz vendéget az ő kis unokája.

Hogy szívesen látott vendég lön, abból gyanitom, mert ezután is együtt árult amaz utcásarkom a két gyermek s most már szinte hangosabban kiáltja a járó-kelők fülébe:

— „Virágot! Gyufát!”

Vajjon nem lesz-e e két gyermekből idővel egy szegény, de boldog házaspár? Ki tudja!? Adja Isten!!

CHÉ.

sem panaszkodott, hogy akár gombán, akár törvénytelenül lánt volna vele. Valamint azt sem bizonyíthatja rá senki, hogy a más kárával törekedett volna meggazdagodni, mert vagyoni állása ma sem kedvezőbb, mint hivataloskodásának legelején volt. Pedig ha ellenkezőleg állott volna a dolog, épen ugy látszatjának kellene lenni, mint a pakulicz-párt bukott vezérénel.

Arról is biztosíthatjuk a tisztelt választó közönséget, hogy nevünket és igénytelen munkásságunkat valamint a multban nem adtuk oda takaróul, vagy czégérül semmiféle tisztátalan vállalatnak: ugy most sem emelnék föl szavunkat Csemegi Antal mellett, ha meg nem győződünk volna jellemének tisztaságáról és szándékainak becsületességéről.

Hanem avval tartozni vélünk az erkölcsi rendnek, hogy egy méltatlanul meghurczolt egyén reputációjának elégtételt szolgáltatassunk a nyilvánosság előtt s a mint tudjuk és érezzük, nyíltan kijelentsük, hogy a birói tisztre nem Csemegi Antalnak van szüksége, ki szemeink látára naponként igazolja, hogy hivatal nélkül is tisztességes létföntartást tud biztosítani magának és családjának: hanem az ő eszére és tudományára szüksége van pártunknak és községünknek, hogy sikeresen megoldhassuk mindazon kérdéseket, melyeket a nép jóvoitáért magunk elé kitzüztünk.

Annyi bizonyos, hogy e czélra még nem elegendő, mikép többségünk legyen a képviselő testületben, mert ott meghozhatjuk ugyan a nép javára irányuló határozatokat, hanem hogy e határozatok abban a szellemben is legyenek végrehajtva, melyben meghozattak, velünk együtt érző és gondolkozó biróra van szükségünk, ki ezt a végrehajtást minden mozzanatában ellenőrizze és eszközölje.

És mert e szempontból közöttünk a birói tisztre alkalmasabb és képesebb embert Csemegi Antalnál nem ismerünk: ez az oka, hogy a birói székre Csemegi Antal pártunknak egyedüli jelöltje, s körültre kívánjuk erőnket összpontosítani, hogy eszméinket az ő működése által a közkormányzat minden ágában megvalósíthassuk. S meg vagyunk róla lelkünk élő hitével győződve, hogy az a nép, a mely zászlónk alatt mindeddig hiven kitartott, a mint nem csalatkozott eddigi törekvéseinkben: bárki akarjon is vele ellenkezőt elhítenni, most sem fog szándékaink tisztaságában megcsalatkozni, ha a biró választás-

nál az eddig tapasztalt összetartással és egyértelműséggel sorakozik e győzelmes zászló alatt.

Azzal zárjuk tehát sorainkat, hogy: Éljen Csemegi Antal, mint Csongrád nagyközség egyetlen biró-jelöltje!

A jegyző urak fészkelődése.

A csongrádi községi jegyzők, különösen az utóbbi időben, mióta t. i. annak a pártnak a vezetői, a mely párt őket a jegyzői állásba segítette, szolgálataik fejében a község kormányzatát ugy szólván kizárólag nekik engedte át; uraknak, és pedig — a mi nézetünkkel ellenkezőleg — a község urainak képzelték magukat.

S ép azért az utóbbi időben a jegyző urak nemcsak megkivánták, de legtöbbször el is érték, hogy az előljárási czégre alá bujtattott javaslatokat és tényszerűket, ezek közt az u. n. műutat is a községi közgyűlésnek — a jegyzők pórázán tartott 18-20 előljárási tag hozzájárulásával képezett többsége ugy szólván — ab in visis — láttalanban elfogadta. Elfogadta annak bővebb vizsgálata nélkül, hogy azok közszükségletnek felelnek-e meg? vagy is, hogy figyelemmel a lakosoknak különben is tulterhelte voltára, valamely dolognak létesítése mulhatlanul szükséges-e? és hogy az, a fenálló törvények és szabályok rendelkezéseinek megfelelőleg, vagy pedig, mint pl. a műut is, ezek figyelmen kívül hagyásával, s a közérdek valóságos arczulapásával készítették elő. —

A csongrádi jegyzők imént jelzett kényelmes helyzete, tette őket oly elbizakodottá, hogy jólehet tudták, hogy a felsőbb hatóságok iskolák építése s óvodák felállítása iránti követelése alól tovább kitérni nem lehet, s hogy ezek építése s fentartása és az 1838. évi árvízvédelmi 50 ezer forint kölcsön törlesztési részleteinek s egyéb a f. évi költségvetésből véltlenül (?) kihagyott összegeknek a költségvetésbe leendő felvétele a f. évi 99 kros községi adókulcsot a nélkül is jóval tul emeli az egy forintot, ha kölcsönpénzzel nem építünk is műutat; mindezek daczára a műut kiépítését még is javaslatba hozták s az engedelmes előljárási tagok hozzájárulásával alkotott közgyűlési többséggel meg is szavaztatták.

S mert az imént érintett kényelmes helyzetet a f. évi május 25-én tartott községi képviselő választás alaposan megváltoztatta, s annak folytán az utóbbi közgyűléseken az előljárási néhány javaslatával teljes kudarcot vallott; a jegyző urak kényelmetlenül érzik magukat székeiken, s inuen van, hogy a közgyűléseken is nagyon fészkelődnek székeiken és hogy sehogy sem tudnak a változott helyzettel, s illetve azal megbarátkozni, hogy a közgyűlés nevében, s részben annak kikerülésével ne ők, hanem maga az arra hivatott közgyűlés végezze a község ügyeit. Ennek folytán — daczára annak, hogy a képviselők alakuló gyűlésén az emeltett határozattá, hogy az előljárási tagok kijelölésébe csakis virilis és választott képviselők folyhatnak be: — valamint előzőleg arra törekedtek, s most is azon működnek, miszerint a felsőbb hatóság utján valahogy kieszközöljék azt, hogy a mostani előljárási tagok befolyhasson az új előljárási tagok kijelölésébe, s hogy ekként ők a kijelölésnél többségre jutván, a nép akaratának kijátszásával kizárólag ne-

kik tetsző embereket választathassanak meg községi előjárókká, s ez által a rendelkezési hatalmat ismét magukhoz ragadhassák, s a műutat is kiépíthessék.

Mi azonban képtelenségnek tartjuk, hogy a jegyző urak törekvése sikerüljön.

Mert aki 1886. évi XXII. t. cz. 32. s következő szakaszait figyelemmel elolvassa s a §-ok rendelkezéseit egymással összeveti, az előtt kétségtelenné lesz, miszerint ez a szó „képviselő testület“ kétféle értelemben használtatik a hivatkozott törvényben.

Nevezetesen: majd az önkormányzat jogának gyakorlására hivatott közgyűlés, — majd pedig a szorosabb értelemben vett képviselő testület, vagyis a virilis és választott képviselők értetnek alatta, a kik t. i. a tisztújító széken a főszolgabíró elnöke alatt az előjárósági tagok kijelölésére és a kezelő személyzet megválasztására vannak hivatva.

Hogy a hivatkozott törvény 32. §-a, melyben a jegyző urak támaszt vélnek találni, csakugyan a közgyűlés, nem pedig a szorosabb értelemben vett képviselő testület alkotó részeit számlálja el, s itt említi fel a szavazattal bíró előjárósági tagokat is, az a hivatkozott §. első bekezdéséből is kétségtelen; de kétségtelen a törvény azon intézkedéséből is, hogy az előjárósági tagok, mindenütt *e néven* különböztetnek meg a virilis és választott képviselőktől.

Hogy pedig a szorosabb értelemben vett képviselő testület tagjai közé az előjáróság tagjai nem tartoznak, az nem csak onnan kétségtelen, hogy az előjáróság tagjait a törvény egyetlen egy helyen sem nevezi „képviselőnek“, hanem a törvénynek a virilis képviselők névjegyzékének évenkénti kiigazítására és a választott képviselőknek 6 évre törteendő megválasztásáról rendelkező 33—52. §§-ai azon intézkedéseiből is kétségtelen, mely szerint a képviselő testület fele részben a virilisek, hason fele részben pedig a közönség választottaiból állítandó össze.

De kétségtelen az idézett t. cz. 53. §-azon rendelkezéséből, hogy a főszolgabíró az *új képviselő testületet*, vagy is a kiigazított névjegyzék szerinti virilistákat, és az új választás által kiegészített választott képviselőket hívja össze megalakulás végett. S hogy a törvény a megalakulandó *új képviselő testület tagjai* közt, a községi előjáróság tagjait nem említi föl.

Végre, hogy a kijelölés jogát és a kezelő személyzet megválasztását eszközölni egyedül és kizárólag a virilis és választottakból álló képviselő testület van jogosítva az a községi törvény 78. §-ában foglalt azon intézkedésből is kétségtelen, hogy a választás tisztújító széken és nem közgyűlésen eszközöltetik. Már pedig a bíró, jegyző stb. a községi törvény 58. §-a szerint csak a közgyűléseken bírnak szavazattal. De különben is azt, hogy az előjáróság tagjai, az újonnan választandó előjáróság tagjainak kijelölésébe befolyhassanak a többször idézett községi törvény 57. §-ának végső pontjában foglalt azon intézkedés is kizárja, hogy mindenki csak oly ügyek tárgyalásában vehet részt és szavazhat, mely által érdekelve nincs.

És ekként sem a jegyző urak, sem az előjárók nem vehetnek részt a tisztújító közgyűlést megelőző kijelöléseknél, és arra bár miként siránkoznak is miatta — okot a nem miink, hanem a törvény szolgáltatott.

A megrekedt műut.

Többször volt szelöztetve lapunkban annak a tervezett műutnak sorsa, melyet a letűnő községi kormányzat a templom és községháza között levő keresztjárdától kiindulva, a főutezán Lantos Antal II-od bíró házáig, onnét megtörve egyik oldalon a vasut-utezán végig a pályaházhoz, másik oldalon pedig a Mernyó-keresztől a zsinór-utezán végig a tiszai rakpartra építtetni szándékozott.

Az előjáróság a közgyűlés akkori többségének hozzájárulása mellett Braun vállalkozóval 62 ezer forintban meg is kötötte a szerződést, mielőtt a műutról rendszeres terv, műszaki leírás és költségszámítás készítettet volna. Sőt az ellenzék főbbezésének elutasítása mellett, melyben ki volt mutatva, hogy a nevezett vállalkozó nálunk, hová olcsóbb vízi-uton lehet szállítani a szükséges anyagokat, fejecke kőből épen 15 ezer forinttal építené többel ezen műutat, mint a mennyiért Kecskeméten a drágább vasuti szállítás mellett építette, sietett is jóvá hagyni ezen szerződést.

Midőn azonban az építésre szükséges 40 ezer forintnyi kölcsön megszavazására került a sor, a többségre jutott ellenzéknek sikerült a negyvi közgyűlésen kimutatni a tervnek felületességét és elhamarkodott voltát és az nem adta beleegyezését a kölcsön fölvételéhez.

Ez ellen meg az előjáróság főbbezett a belügyminiszterhez, ki a főbbezést véleményadás végett a kereskedelemügyi miniszterhez tette át.

Mi alatt itt a tárgyalták az ügyet, az előjáróság egyszer megbízottja, egyszer Sohlya Gyula, egyszer meg a Sváb Jakab temetésére kiküldött bizottság által sürgetette meg az ügynek reá nézve kedvező elintézését. Csak az volt a baj, hogy az ellenzék is gondoskodott róla, hogy információi mindkét miniszterhez eljussanak s a maga botrányos meztelenségében világíttassék meg a dolog.

Igy történt aztán, hogy ezen ügyben a belügyminiszter, mielőtt végérvényesen döntene, a következő közbelépő határozatot hozta:

39,711/IV/7. Tekintetes Alispán Ur!

A Csongrád község által építtetni szándékoltt műutra vonatkozó tárgyratokat Tettes Uraságnak folyó évi márczius 4-én 1538. szám alatt kelt jelentése kapcsán újra elvárólag oly felhívással küldöm vissza, hogy:

1. azokat, a kérdéses ügyben 233/891. szám alatt hozott községi határozattal, a megtartott ajánlási tárgyalásra vonatkozó jegyzőkönyvvel, s egyéb iratokkal, a vállalkozóval kötött szerződéssel s az utépités tervrajzaival, továbbá a községi vagyon leltárával és törvényhatóságilag jóváhagyott költségvetéssel, végül a mult évi december 6-án tartott községi képviselő testületi ülésre vonatkozó meghívóval egészítse ki.

2. Tegyen jelentést az iránt, hogy mi okból nem járt el az idézett törvényzcikk 57. §. értelmében? illetőleg a műszaki műveletek felett azok kivihetősége és az érdekeltek (az államvasut és a vármegye Szerk.) hozzájárulási mérve tekintetében mi okból nem határozott? és végül

3. Ezen hozzájárulásra vonatkozólag a 148/892. sz. a. községi határozat szerint a törvényhatóság, valamiat az államvasutak igazgatóságához intézett kérelemre a nevez-

ettek nyilatkoztak-e? s ha igen, a szóban forgó nyilatkozatokat mutassa be.

Budapest, 1892. évi május 25. Hieronimy s. k.

Ezen miniszteri leiratból már most fölségesen kiviláglik, hogy a 62 ezer forint költsön pénzzel kiépíteni szándékoltt műut ügye mily alaposan volt előkészítve!

A miniszter kívánata szerint ugyanis be kellene az ügy elbirálásához mutatni 1. a megtartott ajánlási tárgyalásra vonatkozó jegyzőkönyvet. De ilyen tudtunkkal nem létezik, mivel ajánlási tárgyalás nem tartatott: hanem Sohlya Gyula maga volt a tárgyalási bizottság, ki önhatalmúlag, minden tárgyalás nélkül, bontogatta fel a zárt ajánlatokat s mondotta ki azok fölött megföbbezhetlen véleményét.

2. Egyéb iratok, t. i. a műszaki leírás is kívántatnék, ha volna, a miniszter által. De hát az előbb még be kell a vállalkozótól szerezni.

3. Az utépités tervrajzait hasonlókép látni akarja a miniszter. No előbb még azt is ki kell dolgoztatni; mert eddig még csak úgy nevezett skittzet, vagyis karczolatot láttunk róla, magát a tervrajzot a vállalkozó még eddig nem érkezett elkészíteni, mert hát nem is követelték tőle.

4. Jelentést kíván a miniszter az alispántól, hogy miért nem járt el a vonatkozó törvényzcikk 57. §. értelmével? vagyis miért nem volt a műut tervezete, a műszaki leírással és költségszámítással együtt a törvény rendelkezése szerint 30 napi közszemlére kitéve? Hát az e kérdésre adandó feleletet magunk is kíváncsian lessük.

5. Miért nem határozott az alispán az érdekeltek t. i. a vármegye és vasut hozzájárulási arányainak meghatározása iránt? mert akkoriban, mikor a terv fölmerült azt hajtogatta az építtető hatalmi párt, hogy az utépités mibe sem kerül a községnek, a mennyiben a költségek egyharmadát a megye, másik harmadát meg a vasut fogja viselni. Hanem hát úgy látszik, hogy e tekintetben ezen két érdekelt tényező eddig még meg sem volt kérdezve. Legalább sohasem hallottuk, hogy kedvezőleg nyilatkoztak volna a műut érdekében. Pedig ha volna ilyen nyilatkozat, bizonyosan hivatkozott volna rá az építtető előjáróság.

6. Az is nagyon helyes, hogy a miniszter beletekinteni kíván a községi vagyon leltárába és a törvényhatóságilag jóváhagyott legutóbbi költségvetésbe, mert a leltárban majd megtalálja, hogy nincs a községnek egyetlen birtoka sem, mely már eddig is adóssággal nem volna terhelve. A költségvetés pedig majd kitünteti, hogy műut nélkül is épen 99% pótdadóval vagyunk terhelve.

Azt hisszük tehát, hogy ezek után tisztában lehetünk a műut megérdemlett sorsával. Legalább mi képtelenségnek tartjuk, hogy ilyen felületes elhamarkodott tervre a miniszter kölcsönfölvételt engedélyezzen.

Az új képviselő testületnek és előjáróságnak kell tehát majd helyes irányba terelni, vagyis a napi rendről levenni ezen ügyet is, hogy megkiméljük a nélkül is kimerült népünket, újabb 40 ezer frtos megterheltetéstől.

A legfőbb ideje ennél fogva, hogy oly bíró és előjárósági tagokat válasszunk, kik a község házában az adósság-csináló politikának mindenkorra véget vessenek.

A június 6-án tartott községi közgyűlésből.

A megalakult képviselő testület, Lantos Antal bíró elnökle alatt annak daczára, hogy ezen közgyűlés a törvény rendelkezése ellenére nem a tárgysorozattal volt összehívva, rendes ülést tartott, melynek tárgysorozatából kiemeljük a következő, érdekesebb pontokat:

1. Sohlya Gyula főjegyző terjesztette be a megejtett községi képviselő választásokról szóló jegyzőkönyvet azon kijelentés mellett, hogy a választások ellen reklamáció nem adatott be; miért is azokat tudomásvételre ajánlotta. Hanem egyúttal éles hangon védekezett az első kerület jegyzőkönyvének azon megrovása ellen, melylyel a két községi jegyző választás-gunyoló eljárását sújtotta. Mire Kádár Henrik volt választási elnök adta meg a kellő replikát, ki a két jegyző azon eljárásából, hogy csak nem a választási jegyzőkönyv lezárása előtti utolsó percekben papír rongyon egyetlen póttagra adták be szavazatukat s a választás helyéről nevetve távoztak, mást nem következtethetett, minthogy kiakarták gunyolni a választásokat. És e felett érzett megbotránkozásának azért adott kifejezést a választási jegyzőkönyvben, mert a kinek a város állást és kenyeret ad, joggal elvárhatja, hogy tiszteletben tartsa az adózó polgárok akaratának a választások által való megnyilatkozását. Miután azonban felszólalását egyik fél sem kívánta jegyzőkönyvbe vétetni, a közgyűlés a történet nyilatkozatokat a választási jegyzőkönyvekkel együtt tudomásul vette.

2. Következett a központi választmányban a Greskovics Pál halála folytán üresedésbe jött egy helynek választás által való betöltése. Miért Hegyi Antal elnökle alatt Csemegi Antal és Holczér Adolffól álló szavazat szedő küldöttség rendeltetett ki s a szavazás tartamára a közgyűlés föl függesztetett. A szavazatok összeszámláltatván, 22 szóval egyhangulag Szvoboda Ferencz választatott meg a központi választmány tagjának.

3. A kereszt, másképp Kaparás-utczában az ottani háztulajdonosoknak elarusított háztelkek érdemében nem hozhatott határozatot a közgyűlés, a mennyiben törzsvagyon elidegenítéséről levén szó, a képviselők nem voltak jelen a törvény által megkövetelt számban. Ennél fogva ezen ügy a napi rendről levétetett s tárgyalására előre meghirdetendő újabb harmincz napi határidő tűzetett ki.

4. A Sváb Jakab által végrendeletileg Csongrád szegényeinek hagyományozott 500 frtot, a közgyűlés köszönettel elfogadta s egyszersmind elhatározta, hogy ugy ezen, mint a csongrádmegyei tanuló ifjak javára hagyományozott 30 ezer forintos alapítványért a hagyományozó családjához köszönő iratot intéz.

5. A vágó-híd bérbe adása iránt az előjárásnak Fekete Lajossal egy évre kötött szerződését, mely szerint bérlő a város közpénztárába 200 frtot fizet s a fogyasztási adót is viseli, a közgyűlés helyben hagyta.

6. Hasonlóképp elfogadta a Vári Jakabnéfele ház kiadása iránt 76 frtról szóló s szinte egy évre terjedő bérszerződést is.

7. Özv. Türi Istvánné kérvényére elhatározta, hogy miután férje, miut tizedes, sok évet töltött a város szolgálatában, havonként négy frttal segízi, hogy kiskoru árvaít fölnevelhesse s egyszersmind továbbra is átengedi részére az általa elfoglalt rendőrbiztosi lakást mindaddig, míg arra a városnak szüksége nem lesz. Hanem viszont az özvegy tartozik ezen segély fejében a hivatalos helyiségeket úgy mint eddig, tisztogatni és a törülközőket mosni.

8. Helyt adott az ipartestület betegsegélyző egylete azon kérelmének, hogy betegeit a városi közkórházban ápolás végett elhelyezhesse, de a kérvénytől eltérőleg csakis oly feltételek alatt, hogy a betegek gyógykezelését a városi főorvos végezze, az egylet orvosa pedig csupán felügyeletet gyakoroljon. A város számlájára kiszolgáltatandó

gyógyszereket pedig az egyleti pénztár a város közpénztárának térítse meg.

9. Nagyobb vitára adott alkalmat az iskolaszék azon átirata, hogy a dob utcai tanítói lakot a felállítandó második kisdé-óvó intézet céljaira át nem engedheti. Ezen átirat ellenében Sohlya Gyula indítványozta, hogy miután a nevezett tanítói lak a városra van telekkönyveztve, tekintet nélkül az iskolaszék átiratára, a képviselő testület mondja ki határozatképen, hogy azon tanítói lakot az óvoda céljaira átalakíttatja, Szvoboda Ferencz azonban, miután tüzetesen elsorolta azon okokat, melyek miatt a tanítói lakot e célra elfoglalni nem lehet, azon ellenindítványt tette, hogy miután a kórház a modern kor követelményeinek meg nem felel, de óvodának meg alkalmas helyen fekszik: határozza el a közgyűlés, hogy a kórházat más, alkalmasabb helyiségbe viszi át, a kórházat pedig óvodának alakíttatja át. Addig azonban, míg ez megtörténhetik, azon száz forintot, mit lakbér fejében a kiköltöztetendő tanítónak adna, e kórház környékén az óvodának alkalmas helyiséget bérel. Többek hozzászólása után aztán a közgyűlés Szvoboda Ferencz indítványát fogadta el azon kiegészítéssel, hogy a behelyezendő óvónó fizetését 430 frtbauállapítja meg ugy azonban, hogy abból a dajkát is tartozik fizetni.

10. A sip-utcai új iskolánál építendő 3-ik tanterem iránt Sohlya Gyula azon előjárásági javaslatot terjesztette elő, hogy mivel az erre megkivántató költség a jelen évi költségvetésben nincsen előirányozva, az építkezés a jövő évre halasztassék, az előjárásági pedig utasítsassék, hogy költségeit a most munkában levő 1894. évi költségvetésbe vegye fel. Szvoboda Ferencz képviselő azonban ezzel ellentétben az új tanterem fölállítását elhalaszthatatlannak ismervén, a szükséges költségek előteremtésére a 150 ezer forintos nagy kölcsönből fönmaradt s takarékpénztárilag kezelt 22 ezer forintot jelöli meg. A mi ellen meg Sohlya Gyula tiltakozott, mert, ugymond, ezen összeg már más célra t. i. a műut építésére van lekötve egy közgyűlési határozat által, míg tehát azt egy újabb határozat föl nem oldja, véleménye szerint ezen összeg más célra nem fordítható. A hosszúra nyult vitának aztán Csemegi Antal közvetítő indítványa vetett véget olyképen, hogy a község a szükségessé vált termet még a nyári szünetek alatt fölépítteti s erre a szükséges költségeket, melyek azonban a kétezer frtot meg nem haladhatják, ideiglenesen a fönti 22 ezer frtból veszi, azonban hogy ezen összeget az érintett alapnak kamattól együtt mielőbb visszatéríthesse, pótköltségvetésben még az idén előirányozza. Ezen indítványt aztán a közgyűlés nagy többséggel el is fogadta.

Következett még a 11., 12. és 13. pontok alatt három rövid tárgynak tudomásul vétele a május havi pénztárvizsgálatról s a költségvetésnek ugyanezen hóban történt mily mérvü igénybevételéről stb., mire a közgyűlés déltájban véget ért.

Ujdonságok.

— Ujdonság közleményeink nagy része térhiány miatt kiszedve maradt ki, melyeket jövő számunkban *gal jelezve fogunk közölni.

— **Pártértekezlet lesz ma délután vécsernye végeztével a „Polgári Kör“-ben, melynek tárgyát az általános tisztújítás megbeszélése és a beválasztandó tisztviselők kijelölése képezi. Miért is föl hívjuk összes elbarátainkat, hogy ezen értekezleten a fénforgó, nagy fontosságú tárgy minél alaposabb megvitatása végett mennél számosabban résztvenni sziveskedjenek.**

— **Még egy eset a sok közül.** El sincs intézve jóformán azon ügy, melyet „Egy eset a sok közül“ czim alatt közöltünk, már is egy másik, hasonló eset van kezeink közt, még pedig, a mi nagyon jellemző, ugyanazon Ornyik Mihályról. Az eset következő: Az 1892. évre kivetettek nevezett polgártársunkra két ígás napszám felerészének kötelező megváltásául 75 krajczár közmunka váltáságot azon értesítéssel, hogy

8 nap alatt jogában áll a másik felerészti is szinte 75 krral megváltani. A kezeink közt levő igazolvány szerint ezen, összesen 1 frt 50 krnyi összeget ugyancsak 1892. május 13-án 1464. naplótétel szám alatt Szöke Gáspár adószedő be is vételezte, most mégis Magdits Gáspár községi végrehajtónak e hó 15-ről kelt és szinte kezeinkben levő értesítőjéből kitetszőleg végrehajtást vezetnek Ornyik Mihály ellen? Hát kérdezzük most már, hogy mi jogon zaklatja az előjárásági nevezett polgártársunkat? Mert ha hátraléktan volna is, bőven kitelne a követelt 1 frt 50 kr. azon összegből, mely ep a mai számunkban közölt előjárásági nyilatkozat szerint, többletképen az elárverezett malacz árából, a végrehajtást elrendelő ifju Pirocska István kezeiben van. Ha pedig tévedés forog feu a dologban, seprű kell annak a községi alkalmazottnak, ki minduntalan ilyen tévedésekkel teszi próbára polgártársaink béketűrését. És mert nem akarjuk föltételezni, hogy ezen zaklatás által az előjárásági akarna boszut állani Ornyik Mihály polgártársunkon, a miért a rajta elkövetett sérelmet lapunk útján nyilvánosságra hozta: elvárjuk az előjáráságtól, hogy ez ügyben haladéktalanul megtartsa a vizsgálatot, s annak eredményét a közönség tudomására hozza.

A „Tiszavidék“ t. Szerkesztőségének!

Csongrád.

A „Tiszavidék“ Junius hó 4-iki 23. számában ily czim alatt „Egy eset a sok közül“ egy minden izében alaptalan tendenciósus közlemény jelent meg.

A tényálás a következő:

Ornyik Mihály csongrádi lakos 1889. évi községi közmunka váltságdíjjal volt hátralékban, annak igazolása végett, hogy ezen váltságdíjnak megfelelő természetbeni szolgálmányt teljesítette-e megidézve lön azonban a közleményben hangoztatott bizonylatot ezen körülmény igazolása végett soha föl nem mutatta.

Miután a hátraléknak a közadók módjára behajtása mellőzhető nem volt, a végrehajtást vezető II. jegyzői hivatal nála záloglást is foganatosított s amennyiben zálogolt fél a hátralékot le nem fizette a nevezett hivatal részéről megbízott ifju. Pirocska István s. jegyző az árverést kitűzette, az árverést teljes nyilvánossággal megtartotta, a zálogtárgyat becsáron felül Jaklics Antalnak, — tehát nem nekem — eladta; ebből a községi közmunkaalap kövételését kiegyenlítette s felszólította zálogolt felet, hogy a követelés kiegyenlítése után jelentkező pénzmaradványt vegye föl.

Ornyik Mihály uram azonban, kinek a törvényes eljárásról oly jellemző fogalmai vannak, a pénzátvétele végett ez ideig nem jelentkezett, hanem a helyett jónak látta a t. Szerkesztőség figyelmét általa kiesztelt módon félrevezetni s a hivatkozott közleményt megírtni.

Eltekintve attól, hogy a hivatkozott s becsületesbe vágó czikk miatt a törvényes lépéseket megtehetném, miután azonban a rosszhiszeműséget a t. Szerkesztőségben feltételezni nem óhajtom, megelégszem azzal, hogy felkérem miszerint ezen helyreigazító közleményemnek helyt adni szivekedjék.

Tisztelettel lévén,

Csongrád, 1893. évi június hó 7-én

Előttünk:

Lévai József,
id. Zöld Antal.

Kaszaniczky Ferencz,
tanácsnok.

*

A fenti nyilatkozatra, hogy a tényállást a másik oldalról megvilágosítsuk, a következő észrevételt látjuk szükségesnek ide iktatni:

Az 1889-iki év árvíz alkalmával az előjárásági, névszerint Tekulits János akkori bíró és Szöke Illés tanácsos 500 kéve kévész-gaszt vettek Ornyik Mihálytól annak tanyáján oly képen, hogy mivel ennyi anyagért a városból nem volt érdemes külön igaerőt kiküldeni, Ornyik Mihály a saját igaerején szállítsa azt el a kirendelt helyre, s majd betudják azt a szokásos közmunkába. Ornyik Mihály ezen elszállításra

CSONGRÁDVÁRMEGYE ALISPÁNJA TÓL.

4820
1893.

Arlejtési hirdetmény.

Csongrád vármegye alispánjának 1893. évi június hó 5-én kelt 4820. számú rendelkezésével, az alább megnevezett műtárgyak helyreállítását 1107 frt 32 krnyi összeg erejéig engedélyezte és pedig:

1. A szentes-hód-mező-vásárhelyi t.-h. közlekedési közúton az 5-6 km. közt fekvő III-ik számú, 13-14. km. közt V. sz., 14-15. km. közt VI. és VIII. sz., 15-16. km. közt IX. és X. sz. 16-17. km. közt XI. számú és a 17-18. km. közt XII. számú boltozott tégláátereszek javítására 296 frt 46 kr.
2. A szentes-csongrádi t.-h. közlekedési közúton a 3-4. km. közt fekvő vashíd balparti ellenfalánál levő kupfeltöltés burkolatának a hajóállomáshoz vezető I. számú fa- és II-ik számú téglá-áteresz javítására 311 frt 97 kr.
3. A szentes-szarvasi t.-h. közlekedési közúton az 1-2. km. közt fekvő II-ik számú, a 8-9 km. közt III. és IV. sz., a 9-10. km. közt V. sz., a 11-12. km. közt VI. és VII. sz., 13-14. km. közt VIII. sz., a 14-15. km. közt IX. sz., a 15-16. km. közt X. számú boltozott téglá-átereszek javítására 233 frt 76 kr.
4. A szentes-mindszenti t.-h. közlekedési közúton a 2-3. km. közt fekvő I. sz., az 5-6. km. közt II. sz., a 8-9 km. közt IV. sz., a 9. km.-nél fekvő V. sz., a 11-12. km. közt VII. sz. boltozott téglá-átereszek javítására 136 frt 31 kr.
5. A szeged-csongrádi t.-h. közlekedési közúton az I. sz. boltozott téglá-híd javítására a „Vidra“ éren 84 frt 30 kr.
6. A csongrád-félegyházi t.-h. közlekedési közúton a 16-17. km. közt fekvő V. sz., a 20-21. km. közt VI. sz., a 21-22. km. közt VII. sz. és a 22-23. km. közt VIII. sz. boltozott téglá-átereszek javítására 47 frt 52 kr.

Összesen: 1107 frt 32 kr.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából 1893. évi június hó 22-ik napjának délelőtt 10 órájára a Csongrád vármegyei alispáni hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás kezdettetik.

Versenyezni ohajtottok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részlet feltételek a nevezett alispáni hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponta megtekinthetők.

Szentes, 1893. Június 5-én.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

három igás napot használt fel s hogy az egyezkedés így történt, tanu rá Bartók András, Bartók József, Mucsi Farkas és Turi Jovák. Tehát ha bizonylata nem volna is Ornyik Mihálynak, a teljesített szolgálmány ezekkel a maga igazát hitelesen igazolhatja. 1889-beu történt azonban először a közmunkaváltság kirovása s mivel Ornyik Mihály abban a hitben volt, hogy ő a fenti egyezés szerint eleget tett kötelezettségének, azért nem fizette be a rája kirott összeget. A minek aztán végrehajtás lett a következménye. Az, hogy kivette meg a lefoglalt malacgot, szerintünk mellékes kérdés a dologban. S habár nem vonjuk kétségbe a fönti nyilatkozat jóhiszeműségét, mégis azt a benyomást teszi ránk, hogy az előljáróság ezen ügyben nem járt el elég diszkrétcióval és kímélettel. Pedig a kíméletlenség fáj a legutolsó polgárnak is, azért kímélni is kell a polgárokat, kivált akkor, mikor lehet is őket kímélni. S amint simán el lehetett intézni Turi András László analog esetét, abban a föltevésben vagyunk, hogy ezt is méltányosabb irányban lehetett volna megoldani és akkor nem maradt volna fönn polgártársaink lelkében az a benyomás, hogy az előljáróság más mértékkel mér a pákulicz és ismét mással az ellenzéki polgároknak. Szerk.

Közgazdaság.

Cs. és kir. szab. Adriaí biztosító-társaság. Ezen társulatnak a folyó év május 31-én Triesztben tartott közgyűlése elé terjesztett az 51-ik üzletévre (1892.) vonatkozó igazgatósági jelentésének a számadataiban a következő jelentékenyebb adatok foglaltnak. Az életbiztosító osztálynál jelentékeny gyarapodás mutatkozik, amennyiben az 1892. évben közölt biztosítások 12 430,274 frt tőke, 639,458 frt évi járadék összeget képviselnek. A biztosítási állomány az év végével kerekszámban 67 millió forint tőke és 164,462 frt évi járulék összegre rugott. A díjbevétel 2 090,015 frtot tett. Halál- és balesetre szóló biztosítások után 1,293,797 frttal emelkedett saját számlára, az tehát kerek 14,400,000 frta rug. Az elemi (tűz, szállítmányi és jég) biztosítási ágak díjbevételei 8,12,938 frtot tettek. — A visszbiztosítások 3,124,078 frtot és a károk a visszbiztosítási részek levonása után 3,386,988 frtot vettek igénybe. Ezenkívül 467,091 frt függő károk részére helyezett tartalékba. A díjtartalék 1 681 713 frtot s a többi évi biztosítások díjkötelező tárczája 22 276 765 frtot tesz. — A folyt 1892. évben az összes biztosítási ágak többé-kevésbé mind nyereséget hoztak, úgy, hogy az összeredmény igen kedvezőnek mondható. — Tekintettel a kamatlábnak mindinkább való csökkenésére az évi jövedelemből 238,806 forint a járadék és életbiztosítások díjtartalékának rendkívüli dotálására és 15,000 frt az életbiztosítási összeg külön nyereség tartalékának gyarapítására fordított, továbbá 163,314 frt az értékpapírok áringadozásaira fenntartott. Az azután mutatkozó 379,659 frt 25 krt tevő nyereség-egyenletről 50,000 frt két ingatlan értékének leírására fordítatik és az általános nyereség-tartalékalapok alapszabályszerű dotálása, valamint a többi alapszabályszerű fedezetek után fennmaradó 240,000 frt, osztalékra (részvényenkint 60 frt) fordítatik. A díj- és nyereség-tartalékok 1892. évben kerete 1,900,000 forinttal emelkedtek és a következő tételből állanak: Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 13,326,347 frt. Tűzbiztosítások díjtartaléka 1,63,233 frt. Szállítmánybiztosítások díjtartaléka 59,465 frt. Rendelkezésre álló tartalék 500,000 frt. Értékpapírok áringadozási tartaléka 577,154 frt. Az életosztály külön nyereség tartalékára 500,000 frt. Általános nyereség tartalékalap 1,187 ezer 165 frt, összesen közel 18 millió forint. Az igazgatósági jelentés említést tesz a „Meridionale“ jég- és visszbiztosító társaság nem rég történt alakulásáról is, mely a jövő évtől kezdve az „Adriaí“ biztosító társulat helyett a jégbiztosítási üzletet közvetlen fogja folytatni, időközben azonban az Adriaí biztosító társulat az évi jégüzlete visszbiztosítás útján fog ráruháztatni.

KNUTH KÁROLY
műszaki irodája és gyára.
Budapest, VII. ker. Szövetség-utca 13 sz.

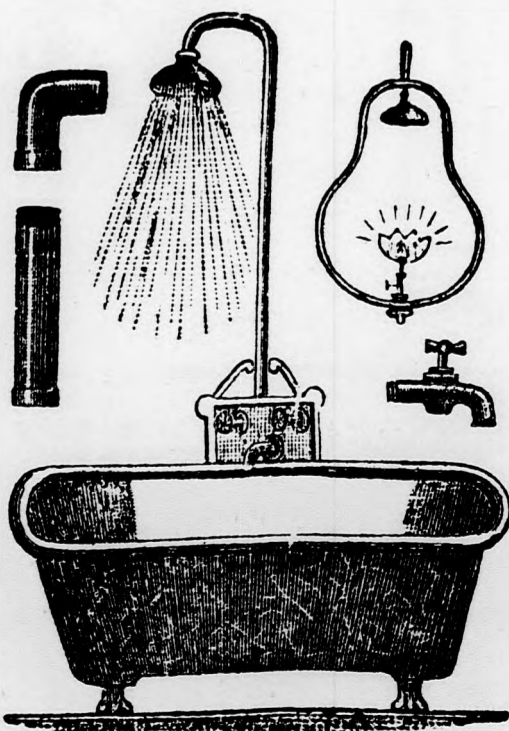
Elvállal és berendez:

Légszesz és vízvezetéseket.
Szivattyúkat minden célra, vízszállító kasokat.
Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással.
Városok, gyárak, kastéyok, lakóházak stb. vízzel való ellátását.
Minden rendű központi fűteseket, állami nyilvános és magán épületek részére.
Szellőztetéseket.
Gőz, köd és zuhany fürdőket.
Szárítókat, bármily célra.
Legjobb rendszerű closeteket.
Vas és kőagyag cső csatornázásokat.
Gőzfürdő és gőz mosókonyhákat.
Szűrő és fertőtlenítőket.
Természetes légszesztelepeket.
Köszén és olaj gázgyárakat.

KŐAGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON.

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készséggel készít.



Alakult 1838-ban.

Cs. kir. szab.

Alakult 1838-ban.

Adriai Biztosító Társulat Triestben.

(RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ)

V A G Y O N K I M U T T A T Á S.

Elelőfizetési osztály. — A) Mérlegszámla 1892. december 31-én.

V A G Y O N :	Osztr. ért. forint	TEHER:	Osztr. ért. forint
Ingatlanok Triest, Bécs, Brinn, Budapest, Milano- és velenczében	2,938,700	Külföldi nyereség-tartalék	500,000
Értékpapírok az A) részletezés szerint	10,015,729	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	333,822 42
Teljesítőköltségek	31,888 90	Dij-tartalék	13,826 346 98
Szerzők jutalmak és tölték	18,324 55	Kartartalék	132,946 05
Kötvényekre adott előlegek	1,120,212 45	Nyereség-osztalékkal biztosítottak számára kiszolgáltatandó osztalékok	11,702 03
Külföldi ügynökségek	309,956 08	Külföldi társulatok	361,740 16
Külföldi társulatoknál	205,253 42	Külföldi hitelezők	59,564 32
Társasági összegvizsgálás f. számla egyenl.	123,622 71		
Külföldi adósságnál	27,381 89		
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	—		
	14,786,121 96		14,786,121 96

B) Mérlegszámla 1892. december 31-én. (Az elelőfizetési osztály kivételével.)

V A G Y O N :	Osztr. ért. forint	TEHER:	Osztr. ért. forint
Künnlevő részvénybevitelések	2,400,000	Részvénytörke	4,000,000
Váltóleírások és bankkincselek	454,640 98	Nyereség-tartalék	1,187,164 86
Értékpapírok a B) részletezés szerint	3,478,159	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	243,331 83
Ingatlanok Triestben	380,000	Dij-tartalék tükkarbiztosításokra	1,632,248 22
Pénztár-állomány az igazgatóságnál és a vezérigynökségeknél	121,033 68	Rendelkezésre álló tartalék	43,465 07
Teljesítőköltségek	1,000	Tükkar-tartalék	500,000
Követelések hitelintézetek, takarékpénztárak és bankoknál	1,961,271 96	Értékpapírok	406,538
Ingatlanok és hiteltörlesztési táblácskák az igazgatóságnál és ügynökségeknél	30,704 25	Értékpapírok számlára	60,566 31
Külföldi adósságok	116,901 13	Külföldi hitelezők	441,790 23
Vezetőigynökségek folyó száml. egyenl.	1,148,812 18	Külföldi hitelezők	123,622 71
Pénztár-állomány	73,426 63	Fel nem vett osztalékok	2,431
Ügynökségek	9,534 72	Osztalék az 1892. évben	240,000
Külföldi ügynökségek	600,908 84	Legyenek és számvizsgálók illetéke	45,008 06
Külföldi ügynökségek	—	Külföldi hitelezők	377,521 01
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	—	Átvitt az 1893. évre	50,921 83
	9,976,409 37		9,976,409 37

Frigyessi Adolf, vezértitkár.

Az igazgatóság:

Glansztteni dr. Alber Agost. Morgurgo Márk, Neumann Henrik, Ralli Pál, Reinhelt C., Salein H.

Számvizsgálók: Afenduli György, Pójai Alberti Emil, Parisi József.

Magyarországi osztály:

Budapest, IV., Váczai-utca 9. sz. a., saját házában.
Báró Podmaniczky Frigyes, Frigyessi M., Liechtenberger J.
intéző, titkár, vezértitkár.

Az Adriai Biztosító-társulat kerületi ügynöksége: Váradi Talzer, Csongrádon.

ELŐFIZETÉSI FÖLHIVÁS

A PESTI NAPLÓ

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

A Pesti Napló Magyarországon a legolcsóbb, legtartalmasabb és legszebben kiállított napilap, megjelenik minden reggel legalább 16—24 oldal és délután 4—8 oldalnyi terjedelemben, fölvágvá és lapjai egymásba ragasztva.

A Pesti Napló főszerkesztője és kiadótulajdonosa:
ifj. ÁBRÁNYI KORNÉL.

Felelős szerkesztője:

BARNA IZIDOR.

A Pesti Napló szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország legjelesebb ujságit. A Pesti Napló bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai friss, eredetiek és a legmegbízhatóbb forrásokból erednek. Ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik. Bel- és külföldi tőzsdé rovatát mindig legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

A Pesti Napló nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozhat az olvasó.

Regényei és tárcái élénkek és érdekes olvasmányt nyújtanak.

A Pesti Napló minden vasárnap a gyermekszobának című rovatában Móra bácsi kedvelt meséit közli a gyermekek részére.

A Pesti Napló legközelebb egy rendkívül érdekes regény közlését kezdi meg. A Pesti Napló minden hónapban két városnak a monografiáját közli, mely örökös irodalmi beccsel bír és az előfizetők, a kik ezeket összegyűjtik, azok Magyarország városainak hű történetét bírják.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, tehát a teljes Pesti Napló-nak előfizetési ára Budapestén és a vidéken korán és pontosan házhoz juttatva,

az esti lap küldése nélkül:

Egész évre — — — 14 frt — kr. | Negyed évre — — — 3 frt 50 kr.
Fél évre — — — 7 frt — kr. | Egy hónapra — — — 1 frt 20 kr.

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre — — — 18 frt — kr. | Negyed évre — — — 4 zrt 50 kr.
Fél évre — — — 9 frt — kr. | Egy hónapra — — — 1 frt 60 kr.

Naponként KÉTSZER, reggeli és esti kiadás külön-külön házhoz, vagy postán küldve:

Budapestén:

Egész évre — — — 18 frt — kr. | Negyed évre — — — 4 frt 50 kr.
Fél évre — — — 9 frt — kr. | Egy hónapra — — — 1 frt 60 kr.

Vidéken:

Egész évre — — — 20 frt — kr. | Negyed évre — — — 5 frt — kr.
Fél évre — — — 10 frt — kr. | Egy hónapra — — — 1 frt 70 kr.

A PESTI NAPLÓ esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket, úgy, hogy ha valaki más ujságot járát és a megszokott ujságtól megválni nem akar, az előfizethet a PESTI NAPLÓ esti lapjára 2 frt 30 krral.

A PESTI NAPLÓ KIADÓHIVATALA.

Budapest. Ferencziek-tere, Bazár-épület.

Nyom. Szilber J.-né könyvnyomdájában Csongrádon.